

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET” előfizetési díja:
Videkre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:
Főttér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DNÁZTATNAK.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Közigazgatási dolgok.

VII.

Előbbi cikkünkben a közmunkáról szö-löttünk. E tárggyal kapcsolatosan nem mulaszthatjuk el még egy igen lényeges hiányt felemlíteni, a min gyorsan segíteni szintén igen szükséges.

Pájdalom, nem egyszer olvassuk s nem egyszer hallottuk, s csak a mult évben is a királyhagóntuli törvényhatóságok egyikében igen nagy összeg, ha jól emlékszünk 30,000 frt szereplése mellett előfordult, hogy némely járási szolgabírák az általuk kezelt közmunka-váltás pénzeket elcsikkasztották. Nem akarjuk menteni az illetőket; de ha meggondoljuk, hogy a közmunka-pénzek részletekben folynak be a szolgabíróhoz, a ki azokat mindaddig, míg leszámolhatja, kénytelen magánál hordozni, mert megfelelő záros tartály rendelkezésére nem áll: tartozkodóbbak fogunk lenni itéletünkben, ha még különösen hozzá tesszük azt, hogy bizony sokat bele vihetnek a nehéz családi körülmények. Móról kell tehát gondoskodni, a mely által ezt megelőzni lehessen.

Tudva van, hogy a közmunka-kötelesek évenkénti összeírását a törvényhatóság elrendelön: egyuttal meghatározza az időt, a meddig a közmunka-kötelezettség természetben teljesítése helyett, annak pénzben való megváltását bejelentések. Az összeírás és a bejelentés megtörténik; következik a váltás-pénzek befizetése, a melyre a határidő a törvényhatóság szintén kitűzi; de ki ne tudná, hogy a mostani sulyos pénzügyi viszonyok közt mindent lehet egyebet várni és követelni, csak a határidőre való fizetést nem! Tehát a váltás-pénzek sem fizettetnek a kitűzött határidőre be. A szolgabíró nem akar magának dolgot csinálni, hogy most is jelentést írjon, holnap is jelentést írjon s majd minden nap, hanem vár a maj járásából a behajtható váltás-pénzek befizetését. Ez idő alatt azonban megtámadja egy családi szerencsétlenség s a helyreépítelés reményében elköveti a sikasztást. A mit annyival könnyebben megtehet, mert a hozzá befolyó pénzek épen semmi ellenőrködés alatt sincsenek s így a törvényhatóság is csak az év végén vagy legfennebb a következő évben, két gyakran meg-esik, hogy évek multán jön tudomására a történeteknek. Ennek kikerülésére nézetünk szerint, két út mutatkozik. Egyik az, hogy a szolgabírák s illetőleg most már szolgabi-

rói hivatalok láttassanak el szám-kö-zeggel, a kinek kötelessége lenne, minden a szolgabírói hivatalnál megforduló s száma-dást maga után vonó ügyet számszerűleg nyil-ván tartani, a befolyó összegeket naplózni és ellenőrizni, s e végre elláttatnának a szolga-bírói hivatalok megfelelő pénztár-szekrények-kel, melyeknek egyik kulcsa a számtisztnél állana, a szbírói hivatal pedig havonként az általa kezelt hivatalos pénzekről kimutatást terjesztene fel az alispánhoz, a ki azt saját adataival esetlő-esetre összehasonlitaná. For-dulhatnának talán így is elő visszaélések, összebeszélések folytán, vagy olyan esetekben, midőn a szbíró által a hivatalos pénzek, a hivatali helyiségen kívül s a számtiszt tud-ta nélkül vétetnének át: de sokkal neheze-ben fordulhatnának elő ezen eljárás mellett. Lehet, hogy ezen megelőzési módot némelyek költségeseznek fogják tekinteni, a mennyiben egy új állomás rendszeresítését vonná maga után; de ha tekintetbe vesszük egyfelől azt, hogy a bevándoró pénzek pontosan befogná-nak folyni, másfelől pedig, hogy ezen szá-m-tiszt a községi számadások és költségvetések, továbbá a gyámi számadásoknak a helyszí-nén való átvizsgálását is eszközölhet-né s kiszámíthatlan vagyont menthetne meg a községeknek s illetőleg az árvának, mely különben a köztelenség hiánya miatt elfe-csérletetik; ha tekintetbe vesszük továbbá, hogy ezen számtiszt egy állandó és megbiz-ható közege lenne a megyei statistikai bizottságoknak, a ki a statistikai kimutatásokat megbízhatóan és szakszerűen állítván össze: egyfelől tetemesen megkönnyítené a megyei statistikai bizottság munkálkodását, másfelől pedig azon kellemes helyzetbe hozná, hogy az országos statistikai bizottság által közreadni szokott adatokkal valódiaknak tekintenők, míg most bámulunk kell azon az önfeláldozó munkán, melyet a megyei és országos sta-tisticai bizottságok végeznek, a nélkül, hogy komolyan meggyőződve lennének, hogy az, a mit papírosra tesznek — mind igaz; ha ezeket mind tekintetbe vesszük: nem fogjuk azt mondani bizonyára, hogy az ellenőrzés, a megelőzés e neme költségese.

A másik megoldási mód pedig lenne az, hogy a közmunka-kötelezettségnek pénzben való megváltására jelentkezettek névjegyzéke a szbíró által községenként elkülvítve, az alispánnak betérjesztessék, hol arról a szá-m-vevőség által nyilvántartás vezetessék, a be-terjesztett kimutatás egy-egy példánya pedig

a szolgabírónál és a községben visszamarad-jon. A váltás-pénzek befizetési ideje lejárván: a községi előjáróságok közvetlenül len-nének kötelesek a közmunka-váltás pénzeket a törvényhatóság pénztárába beszolgál-tatni, hol az „közmunka-alap” czimen rendes pénztári kezelés alá vétetvén: a számvévőség mindig tudomással bírna a történt befizeté-sekről, s a hátrálkos összegeket községenként és járásek szerint elkülvítve, kimutatásba fog-lalná s havonként az alispánnak bemutatná, a ki a szükséghez képest a hátrálkos össze-geknek végrehajtás utján való felhajtását eset-lő-esetre elrendelné.

Ez egyszerűbb és kevésbé költségesebb mód lenne; de csak egyedül a közmunka váltás-pénzeknél előfordulható visszaélések megakadályozására vezetne, pedig a szolgabi-rónál nem csak ezek fordulnak meg, a beteg ápolási költségek, a törvényhatósági pótdadók, katonai ruházati átalány s egyéb kezelési pénzek még igen tekintélyes összeget képviselhetnek.

Azért tehát ismételtten figyelmébe ajánl-juk az illetőknek, hogy most midőn a tiszt-ujítások már megtörténtek, s most midőn minden törvényhatóság berendezte magát, ez ügyre különös figyelmet fordítva s bármelyik megoldási módot fogadva el igyekezzék ide-jében megelőzni a netalán bekövetkezhető visszaéléseket.

— A conferentiára vonatkozólag is kezdenek fölmerülni nehézségekre utaló hírek. Górcsakoff herczeg jegyzékét, egy bécsi távirat szerint, tegnapelőtt hozta meg egy futár, s tegnap adta át Novikoff a külügyi hivatalban, hol az éppen nem tett kedvező benyomást, a mennyiben a conferentia programját oly szűk korlátok közé szeretné vonva látni, hogy Andrassy gróf a conferentiát ily körülmények közt céltalanannak tekinti. Ezen hírt azonban, legalább annyiban, a mennyi-ben a conferentia eszméjének elejtését lehetne be-lőle kiolvasni, alaptalanannak mondják, s a confe-rentia kérdésének elhuzódását az előzetes kérdé-seknek tulajdonítják.

— A czárnak Károly fejedelemhez in-tézett levelét, melyben Bessarabia visszaadását követeli, a Bohemia így vázolja: A czár e terület visszacszerzését pietásból óhajta, és kötelességből népe iránt és elhunyt atyja iránt. Ennek megfe-lőleg az egész levél sentimentális. „Elveszek öntől 140,000 román, kik alattvalóim voltak, és 200,000

mellett ujakkal is gazdagítá e vállalatot. A Re-mény 1840 és 1841-ben is megjelent, de már Szentiváni Mihály szerkesztése alatt, a ki körébe vonta az erdélyi szépirodalom valamennyi jobb erejét, sőt magyarországiakat is, mint Kuthyt és Tárkányit. E zsebkönyvekben, az *Athenaeumban* s egy pár erdélyi lapban jelentek meg Kriza köl-teményei; még maig sincsenek összegyűjtve, bár nem egy dala él a nép ajkán.

Kriza költséze kettős jellemű. Mint sonett- és epigrammíró a régibb költsézet hatása alatt áll; mint műfordító, oda- és dalköltőn az ujabbszel-lem lengedezése érzik. Kazinczytól tanult sonettet írni, sőt epigrammíró is, bár Vörösmarty lyrai epigrammái szintén hatással voltak reá. Epigram költséze gazdag ötlek- és érzelemben; gunyjjával találón ostarozza a jelen ferdeségeit s lelkesülve borong a mult nagy emlékeire, de nem közelíti meg se Kazinczy szellemességét és csínját, se Vörösmarty mély felindulását és forma-tökélyét. — Mint műfordító éppen nem taposott nyomokon jár, sőt mintegy tiltakozni látszik Kazinczy műfordí-tói elmélete és gyakorlata ellen. Nem azoknak fordít, a kik inkább csak összehasonlítás végett olvassák a fordítást hogy vajjon visszatükröz-e az eredeti mindennemű sajátosságait, hanem azoknak, kik az eredetivel nem gondolva, élvezni akarják a művet. Nem igyekszik idegen szólamódokat, for-dulatokat tiltetni át nyelvünkbe, megelőgszik az-azal, ha egészen magyarul, sőt magyarosan tol-mácsolhatja az eredetit. A mit Hugo Victor, La-martine, Heine, Rückert műveiből fordított, mind igen jeles, de legszebben fordította Burnsnek egy pár dalát. *Az arató leány* egyik legkitünőbb ly-rai fordításunk; mintha skót és székely költő szel-lemi rokonságban volnának egymással, mintha e két hegyi nép ölete és költséze csak egymást másolná. Valóban senki sem volt inkább arra hi-vatva, hogy Burns őssz költeményeit nyelvünkre fordítsa, mint Kriza. De mint annyit mást, ezt is abban hagyta. Élete alkonyán Milton *Élvezett paradicsomát* kezdte fordítani. Egy unitarius püs-

románt adok önnék Dobruđsában”, állítólag így hang-zik a levélnek tulajdonképeni prózái része, és ezekkel a szavakkal végződik: „Nem halhatok meg nyugodtan, ha belő nem egyezik Bessarabia átengedésebe.” Károly fejedelem Ignatieff tábornok-nak, a levél kedves átadójának, nem valami vitéz, de azért reservált feleletet adott. Rómániában ezalatt folyton növekszik az izgatottság Oroszország „háládatossága” miatt, Kogolniceanu könyvező szemekkel adta elő a képviselőházban, hogy ő már tavaly júniusban, a kormány nevében, vona-kodott beleegyezni Bessarabia átengedésebe, és bizott „Sándor czár nagylelkűségében,” hogy a románok szolgálatai kedvéért el fogja ejteni e követelést; de akkor az egyik képviselő azt mon-dotta a miniszternek, hogy „helytelenül cselekedett, mikor nagylelkűsége támaszkodott, (és mikor a románok segítségére mentek a Plevnánál megvert oroszoknak) a legjobb alkalmat elmulasztotta, mi-előtt a román hadsereg átkelt volna a Dunán, még egyszer is írásban biztosítani Rómánia épségét.”

— Gladstone Ausztriáról. Az angol al-sóház febr. 8-iki ülésében, melyen a 6 millió fontnyi hitel a kormánynak megszavaztatott, Gladstone beszédet tartott az Anglia és Ausztria közti viszonyról. Ez alkalommal következőleg nyilatkozott:

Szükséges, hogy Anglia örökös szeme Ausz-triára irányoztassék. 60 év óta az a szerencsétlen végete van Ausztriának, hogy minden európai kombinációban, a hol arról volt szó, hogy az egyik vagy a másik oldalra kellett állni, ez min-dig a helytelen oldalra állott. Elve volt mindig ahhoz ragaszkodni, hogy a szomszédos tartomá-nyokban levő népek állapotait és viszonyait mindig oly körülmények szerint törekedett határozni, melyek saját benső szükségleteivel állottak összefüg-gésben. Ausztriának belviszályai vannak folyton, melyeknek iránya egyenesen fölújta őt az ilyen el-járáásra. Ez okból ellenzé Ausztria a dunai fejede-lemségek egyesülését is, melyet pedig Gladstone a legalkalmasabb gátnak tart az Oroszországban bizonyára meg levő nagybővödési törekvések ellen.

Beszéde végén Gladstone élénken tiltakozott az ellen, hogy Anglia oly célból s szövetszékék Ausztriával, vagy akármely más hatalommal, hogy a törökországi néptörzseknek a háboru által kiví-vott jogait megcsorbitsa.

A HÁBORU.

A angol-török viszonyok napról-napra mind-inakább elmérgesednek. E tekintetben a dolgok

pőkhöz épen illet a puritán költő e remeke, de csak töredéket hagyott hátra belőle, azokat is in-kább hevenyészve mint kidolgozva.

Ódát mindössze is keveset írt, de egypár igen jeles. Az ujabb óda felé látszott törni, mely egyéni élményeket vegyit általános eszmék és ér-zések közé s a föltétlen ráton kívül mindenhez hozzá mer nyulni, mert azt tartja, hogy nem a tárgyban rejlik a költsézet, hanem a költő szívó-ben. Inkább a meghatottságban kereste a fősé-gest, mint a fenszárnyalásban s a képek gazdag-ságát bensősséggel igyekezett pótolni. *A székely kő alatt* cziműben egy hegyi falut énekel meg, a ter-mészet szépségét dicsőíti, a nép jó erkölcsén és vallásosságán lelkesül. *A vén kőrefőben* a gyer-mekkor örömeinek emléke rezdül meg a férfi bá-natával vegyűlve; üdvözlí a szülői ház öregfáját, melynek ágai között egykor mint evet szőkdelt, melynek kérégre nevét véste; megemlékszik a ma-dárkáról, mely lombjai közt szerelemről dalolt és fészékét rakta, a méhecskéről, mely ágaíról virágos lábakkal repült odább s így sohajt föl:

Szerettem én is, vívtam a szerencsét,
Amott a sziv, erőm itt megtörtött;
Szilagba hullt reményem szép hajója,
Csüggedten állok romjaim között.

Bölcsöm körüléd ringott, jó öreg fa!
Hajh, nem lehet hús árnyad síromúl,
Édes hazámban tilt a végzet halom
S halál az élet szép hazámon túl.

De legsikerültebbek dalai; a népelet- és, a költsézetből merített ihletet s a specíficus magyar dal lebegett előtte, mint eszmény. Szülőföldje, Há-romszék, a székely határország egyik része, mély benyomást tett reá. A székely határörök sokban kü-lönbözött a magyarországitól. Kettős hatóság alatt állt, a polgári és katonai alatt. Ma földjét szán-totta, holnap hadi szolgálatra indult, egyik héten katonai előjárói parancsát vette, a másikon vá-lasztott tisztviselőinek engedelmeskedett. Minden

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Städt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-haus den Wollzeile 86.) Haasenstein et Vogler (Wallisch-gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. (Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 6. sz.)

Nyiltéri czikk

garmond sora után 30 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

igen közel állanak ahhoz, hogy Anglia háboruba keveredjék, nem ugyan Muszkaországgal, hanem a szerencsétlen török birodalommal, melyet az angol politika oly álnokul rászédett, tévutra ve-zetett és végül cserbenhagyott.

Midhát pasa Konstantinápolyból vett tudó-sításai szerint a volt nagyvezér bevégzett tény-nek tekinti az orosz-török szövetséget, a szultán a czár patronatusa alá fogja vetni magát, s nincs kétség benne, hogy a szultánt e kétségbeesett lép-pésre Anglia álnok magatartása birta.

Az angol kormány ujabb lépései követke-ztében Górcsakoff herczeg tudatta Loftus lorddal, hogy Oroszország immár föloldottnak tekinti ma-gát azon elvállalt kötelezettség alól, mely szerint az angol érdekek kimélsét igitte meg. Ez most már fölsőlegessé lett, miután Anglia maga ragad-ta meg az anyagi eszközöket érdekeinek vé-delmére.

Bessarabia sorsa.

Bukurestből jelentik, hogy Foscham és Plo-jesti közt 40,000 emberből álló orosz tábornak lakitának. Az orosz kormány már értesült, hogy a román kamra tiltakozását Román-Bessarabia retrocessiója ellen az összes hatalmak tudomásul vették.

Ismail és Cabul városokban élénk agitatio foly a retrocessio ellen, mely számtalan tiltakozó kérvényben nyer kifejezést. Az összes román sajtó a legerélyesebben követeli, hogy a kor-mány e kérdésben semmi engedékenységet ne mu-tasson.

A montenegróiak.

Cattaróól jelentik, hogy a törökök és mon-tenegróiak nehezen bírják megállapítani a demar-cationális vonalakat. A török biztosok el akarják távolítani a montenegróiakat bizonyos területekről, hogy a demarcationális vonalakat megszállhas-sák. A montenegróiak a háboru folytatására fe-nyegedőznek, ha a törökök e kívánság mellett maradnak.

Táviratok.

Bukarest, febr. 11. A kamara felhatal-mazta a kormányt, hogy a kiadásokat febr. hóban az 1877 évi előirányzat szerint fedezze.

A senatusban vita folyt Sturdza interpella-tiójáról, mely felvilágosításokat kér, hogy a kor-mány ismeri-e a fegyverszüneti és békéfeltételeket, hogy közölheti-e azokat és hogy küld-e meghatal-mazottakat a conferentiára?

Cogolniceano kijelenti, hogy a kormány nem ismeri a béke feltételeket, de úgy hiszi, más kor-mánynak sem ismerik.

szabad székely a magyar nemes jogait öröklővén, sérelemnek tartotta ez intézményt s gyászosan em-lékezett Mádfalvára, a hol 1764-ben egy véres összecsúdkés után a fegyvert fel kellett vennie. Kriza gyermekkorában a francia háboru emlékei még élénken éltek a határörök között. A költő mozzanatokban gazdag határorségi élet néhány szép dala lelkesítette Krizát s valóban e dalok a határország egyetlen emlékei költsézetünkben. Egyik dalban a székely határörök bucsuját rajzolja, mi-dőn Ferencz császár a francziák ellen indítja őket. Mély felindulás ömlik el a dalon, anélkül, hogy a jellemző vonások elmosódnának. E másik dalában földjét szánva éneklí a határör:

Nyílt mélyöbön te barázda,
Pataként foly könnyem árja;
Apámat háboru,
Anyámat sok gond, bú
Szegényt elragadta.

Holnap indul a legénység
Komondóba, nincsen mentés!
Zöld erdő zugását,
Vadgálamb szólását
Majd meghallom esmég.

Egy harmadik dal, a mely talán legkitünőbb, egy vagdalt székely katoná álmodozása, a mint idegen földön, egy fa árnyában hazájára gondol:

Hajh keserű kenyér
A katoná kenyér,
Véres a karcja
Mert festi drága vér.

A bele nem puha,
De kemény, mint a kő,
Nem patyolat fehér,
De barnán sötétlő.

Nem puha, mert földét
Kemény kard szántotta.
Barna, meri téstáját
Egy köny áztatta.

Szerelmi dalai már sokkal számosabbak s a mig a katonadalok forrása bizonyos busongó me-

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Kriza János emlékezete.

Írta s a Kisfaludy-társaság február 10-iki ün-nepélyes közülésében felolvasta

Gyulai Pál.

Ezelőtt mintegy negyven évvel irodalmunk-ban a fejlődés egy ujabb stadiumának jelenségei mutatkoztak. Kisfaludy Károlynak és körének nemzeti iránya diadalt ült; Vörösmarty a képzelem szabadságát hirdette s lerázva a német költsézet jármát, nemcsak nemzetiebb tette költsézetünkkel, hanem egyszerűsággal megnyitotta azt az összes európai irodalmak behatásainak. Az eu-rópai és nemzeti irány egymásba olvadva fejlőd-ték összes nemzeti életünkben. Reform és neme-ziség volt a kor jelszava s mig az ősi alkotmányi sánczait a democratia eszméi és vágyai kezdték ostromolni, a költsézet mindinkább hajlott a nép-költészethez, hogy ujabb erőt merítsen belőle s a távol kőrrajzában feltűnt Petőfi alakja.

E mozgalom zajába Erdélyből két lyrai köl-tő hangja vegyült: a Szentiváni Mihály és Kri-za Jánosé. Mindkettő székely, s egy az üldözé-sek miatt számban megfoghatott, de buzgó-ságban annál erősb felekezett, az unitáriusok hit-felekezetének híve. Mindketten ugyanegy főska-la, a kolozsvári unitárium collegium növendékei s egyaránt szülőttei a kornak, a melynek irodal-mi és politikai eszméin lelkesüléssel csüngenek. De születésük és sorsuk különböz. Kriza egy sze-gény székely pap fia, magába vonult, félénk, ál-modozó természet ölen, könyvei között és a tem-plomban találja magát otthon, s az egyházi pá-lyára készül; Szentiváni egy régi nemesház gyer-méke, erősebb szellem, a jól körülményei és

Már az iskola falai közt kezdett költeni. A harminczas évek elején a kolozsvári unitarium col-legium ifjúsága magyar olvasótársaságot alapított a magyar irodalom tanulmányozása végett; a me-lyet az iskolai rendszer elhanyagolt. Kriza volt az olvasótársaság könyvtárnoka és írott lapjának egyik legbuzgóbb dolgoztatója. Midőn 1834-ben a berlini egyetemre ment, sem szakította meg az összeköttetést társaiával, sőt mint kolozsvári pap is, midőn az olvasótársaság 1839-ben egy Re-mény zsebkönyvet adott ki, régibb dolgozatai

Bratiano miniszterelnök megerősíti, hogy a békefeltételek ismeretlenek, úgy hiszi, hogy azokat csak Orosz- és Törökország ismerik. Majd így folytatja: Az orosz-román sereg megszállva tartja a Viddin, Ruscsuk és Szilisztria előtti posztokat, de nincs e várak belsejében. Bratiano végül egyetértésre és erőre int, hogy Románia szilárd bizalommal jelenhessen meg a konferencián és kijelenti, hogy Románia iparkodik a konferenciára bocsátatni.]

Bécs, febr. 12. (B. C.) Ideérkezett hiteles tudósítások szerint holnap vonul be Miklós nagyherceg a gárdasapátok egy egész hadosztálya élén Konstantinápolyba, s a Dolmabahadseba száll, mint a szultán vendége. Az angol hajóhad még nem bocsátott be a Dardanellákba és londoni hírek szerint az angolok a bemenetet, szükség esetén, kieroszakolni fogják.

Páris, febr. 12. Az Agence Havas jelenti: Főhivatalos konstantinápolyi hírek szerint, melyek ma Athénból érkeztek, Angolország szombaton felbatalmazást kéri a portától, hogy hajóhadát a Bosporusba küldhesse; a porta határozott tagadással felelt és fenyegetőzött, hogy bombáznia fogja a hajóhadat, ha erőszakolni akarja a bemenetet a Dardanellákba.

Bécs, febr. 12. A Pol. Corr. a következő tartalmu, Athénból át jött, f. hó 10-ről kelt konstantinápolyi táviratot teszi közzé: Többé nem titok már, hogy megkötötték a török-orosz külön szerződés, mely több, az európai hatalmak beavatkozása alól kivonandó fontos ügyet szabályoz; a porta és Oroszország leendő viszonyára vonatkozó pontok egyike tartalmazza a török hajóhad egy részének átengedését, részbeni hadikarótlás fejében; a szerződés egy pontja szerint a Dobruza egy része eshetőleg átengedtetik Romániának.

A sürgöny jelzi az oroszok legközelebb történendő bevonulását Konstantinápolyba.

Olaszország és a vaticán.

A bibornoki collegium kebeléből érkező jelentemő hírek némi magyarázatul szolgálnak okmány, melyet a párisi clericális Mon de tesz közszé. Ez a tiltakozás, melyet Simeoni bibornok jan. 17-én a vaticánál acreditedált követekhez intézett és mely így hangzik:

„A souverain pontifex, meg-mlékezve a szentszék előírás szerinti jogainak megővését illetőleg reá hárulást kötelességéről, mindenkor gondjának tartotta tiltakozni a szentszékű vállalatok ellen, mikkel a piemonti kormány a szentszék világi hatalma ellen tört. Tekintve a komoly körülményeket, melyek előidézték, az enémű tiltakozások különösen fel kell említeni a jegyzőket, melyek a szentszék parancsára a diplomai testülethez intéztettek 1860. mártius 24-én a Romagnának piemontba kebelzése ellen; 1860. sept. 18-án és 24-én az Umbriába és a Marcákba történt erőszakos betörés ellen, 1861. apr. 15-én, midőn néhai Viktor Emánuel király felvette az olasz király címet, és végül 1870. szeptember 20-án Róma elfoglalásának bajlólatsu napján. Ezen ünnepélyes tiltakozások még teljes hatályban vannak, az évek sora távolról sem csökkentette erejüket, sőt inkább megerősítette igazságos és szükséges voltukat, mert szomoru tapasztalatok mutatták, hogy a szent atya apostoli hivatása teljesítésében meny-

lancholia, emezeké bizonyos könnyed érzelmesség. Rhythmusuk nem változott, de az tárgyak és hangulatok. A székely népség a egyszerű szívregények főbb mozzanatait tárgyzák: kötődést, a mely gyöngédségből foly, bánatot, a mely nem emelkedik a kétségbeesésig, húságot, a melyet a szerelem megnevesít, gúnyt, a melyet fájó szív sugal, de önézet mérsékel. Naiv érzelmesség és szelid humor bájosan váltakoznak e dalokban, hanem a heves szenvedély seholsem hallatja hangját. Mintha a költő kerülne vagy nem volna ereje hozzá. Azonban e helyett, mintegy kárpótlásul, a keccses érzelmességnek néha meglepő szépségeit veszszük, mint például:

A kis leány kertjibe
Rózsát szed a kőhíbe;
Nem tudja a kis szedő,
Maga legszebb rózsát.

Terem ott még sok virág,
De nincs közte lenvirág,
Erzsi szemé lenvirág,
Szelid égő kék virág.

Isten adta kék szemé,
Annak vagyok betegé,
De a kis epérkő-szaj
Mogygyóit, ha szívem fáj.

Az argostoli jegyző.

Uj-görög elbeszélés.

Írta:

A. R. RANGABÉ.

Tizedik fejezet.

(Folytatás.)

A főügyész a foglyot azonnal a törvényszéki terembe vezette, hol a bírák rendkívüli gyűlése egybe voltak már hiva. Odaérve rögtönzött emelt mondván:

nyí akadályba ütközött azon perczből fogva, midőn államaitól megfosztott. Ez meg levén magyarázva és tekintve, hogy most a fentnevezett király halála után legidősebb fia, ünnepélyes és nyilvános manifestumban felvévén az olasz királyi címet, szentesíteni akarja a már megtörtént rablást, lehetetlen, hogy a szentszék hallgasson, mert ebből tán helytelen következtetéseket vonnának és mert félreértének ennek jelentőségét. Ő szentsége ez okok miatt, és hogy a hatalmak figyelmét újból felhívja az egyháznak felfűvást zordon helyzetére, meghagyta alulirt bibornok államtitkárnak, hogy ismételt tiltakozásban tartsa fenn az igazságtalan rablás ellenében az egyház jogát igen régi birtokaihoz, melyeket az isteni gondviselés kijelölt, hogy biztosítsa a római pápák függetlenségét, apostoli missziójuk teljes szabadságát és a világon szétszórott katolikusok békéjét és nyugalomát. Alulírott tehát, ő szentsége parancsához képest, a leghatározottabb formaszertű tiltakozást fejezi ki a fentnevezett tény ellen, melylyel megerősítés adatnak a szentszék rovására már elkövetett bitorlásoknak.

Róma b o l .

A pápa halálát a római bibornok-vicarius a köv. irattal tudatta: „A római clerusnak és népnek.” A Mindenható Isten ő felsége a szent emlékü IX. Pius legfőbb pontifexet magához hívta, a miről ép most tudósított minket a római szent egyház főtisztelendő bibornok kamarása, a kinek tisztéhez tartozik a római pápák haláláról nyilvános bizonyosságot tenni. E szomoru tényt a földgömb minden részében, a halhatatlan pápa nagy és apostoli erőnei és souverain nagylelkűsége iránt hódolattal viseltető katolikus nép megsirátja. Mindenekelőtt azonban mi, oh rómaiak, szomorodunk el a legmélyebben, mert szerencsétlenségre ma megszűnik a pontificatus, mely oly diesteljes és hosszú volt, a minőt valaha Isten az ő helytartójának a földön adományozott.

Mint pápának és souverainnak az ő élete a leggazdagabb jótétemények sorozata volt, melyek egyházi s világi tekintetben minden egyház s minden nép felett, de különösen az ő szeretett Rómája felett kiterjedtek, a hol minden lépten találkozhatni a megsirátott pápa és atya nagylelkűségének nyomaival. — A felhívás ezután elrendeli, hogy minden templomban gyásztiszti tisztelet tartandó az elhunyt pápa lelkeért s ima mondanó azért, hogy minél előbb új pápa választassék. Másnap 3 óráról 4-ig meghuzandó Róma minden harangja, minden misemondásnál imádkozni kell az elhunyt pápáért s a pápai imádságba, a mig a pápai szék be nem töltetik, beszuRANDO E kifejezés: pro pontifice eligendo.

A pápa által a sarkeresztje számára elrendelt felirat a pápa nevét, születés s halála napját tartalmazza s e három szót: Regate per lui! (Imádkozzatok érte!)

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház február 12-iki ülésében Emmer Kornél, a mentelmi bizottság elnöke, benyújtja a bizottság jelentését Szluha, Kaas, Szalay Imre és b. Üchritz mentelmi ügye tárgyában.

Ki fog nyomtatni s szótosztatni.

Kihirdették ezután a tegnapi választás eredményét.

— Uram! A mindentudó isten az egyedüli bíró. O egyedül bírja mindig, és mindenhol felismerni az igazságot. Emberi bölcsesség mindig tévelygésnek van alávetve.

— Kötelességünk azonban, az igazságot fénsszóval hirdetni, ha sikerült a setétségen át hozzáig hatolnunk.

— Jogommal élve, a törvényszéki elnök ur beleegyezésével, ezennel felfüggesztem az ítélet végrehajtását, mert eddig előttünk ismeretlen körülmények az ítélet megsemmisítése mellett szólanak, és mert nem akarom, hogy egy ártatlannak vére a mi és maradékaink fejére szálljon vissza.

E bévezetés után, mely az összes törvényszéki személyzetet a legnagyobb bálumlásba ejtette, egy Tapas jegyző által neki írt és hozzá címzett levelet olvasott fel. — A levél ekként hangzott:

Tisztelt ügyész ur!

Az itélő bíróság előtt letett vallomásom Nantető Dionys halálát illetőleg hamis és hitszegő volt.

A Rodinis javára kiállított végrendelete a grófnak az egyedüli való és igaz; a másik, mely Gerasimo javára szól, hamisított. Gerasimóval való egyezkedés nyomán, én készítettem azt számára, mivel megígérte nekem, hogy leányomat nőül vezeti. Ennek bizonyítékául kérem átvizsgáltatni jegyzői irásaimat, melyekben nem ez okirat létezéséről említés nincsen sehol, sem, mint a törvény megkivánja, nem található fel a gróf sajátkezű aláírása. Gerasimonak volt külön kulcsa a ház kapujához, melyben nagybátyjait, éjjel bélopódkodott hozzá s az öreg gróft az azon fenyegetéssel, hogy megöli, ha kívánságát nem teljesíti, reá vetette a látni a hamisított okiratot. Nehogy gróf Nantető másnap visszavonja, mit erővel csítkart ki tőle, unokáncsese párnái közt megfojtotta őt. Ez irathoz Gerasimonak egy sajátkezűleg írt levelét csatolom, melyben ő, elég oktanul, az egész dolog részleteit elbeszéli.

ménye. A mentelmi bizottságba tagul Kajuch József választott meg.

Megkezdődött a napirend; a vámügyi javaslatok általános tárgyalásának folytatása, elsőnek szólt fel.

Gebbel Károly, ki saját és elvtársai nevében kijelenti, hogy rá szavaz ugyan a jelen javaslatokra, de azt nem teszi a jelen kormány iránt való bizalomból, mely e bizodalomra való, minden jogát elvesztette azon méltánytalanság s azon jogsérelmek által, melyeket a Királlyal szemben tanusított. Szólt fejtegetni kezdi ezen eljárás igaztalanságát; azonban elnök a ház élénk helyeslése közben figyelemzeteli, hogy e tárgyhöz nem tartozó kérdésekről ne beszéljen. Gebbel ezután tiltakozik azon államellenes tendenciák valósága ellen, melyeket a szászoknak felrók s beszédét annak ismétlésével végzi, hogy a javaslatokat elfogadják.

Palszky Ágost azon fiköz ellen ér, mint-ha a szakítás következményein változtatna az, hogy a szakítás melyik féltől ered. A történelem s a politikai élet logikája az előzményekkel nem bajlódik, s azoktól el'ekintve magukkal a tényekkel számol. Így tehát nem fogadható el azon kifogás, hogy azért szavazunk rá a jelen kiegyezési javaslatokra, hogy a szakítás kényezősége ne tőlünk eredjen. (Tetszés balról.)

Pulszky után Korizmic László mondott erőteljes meggyőző beszédet a kormány-elterjesztések mellett. Felszólal — ugymond — azért, mert a mezőgazdaságot, ezt a nagy érdeket, nem részesítik kellő figyelemben, s alá akarják rendelni egy szintén nagy érdekeknek, mely azonban még nem létezik. Ipart rögtönözve nem teremthetünk, s így addig kötelességünk a mezőgazdaság érdekeit ápolni. A beszédet a többség élénk helyesléssel fogadta.

Hunyady Béla után, ki a javaslatok ellen beszélt, gr. Péchy Manó mondott figyelemmel hallgatott beszédet a kormány-elterjesztések mellett. Legkevésbé sem állítja azt, hogy az ország érdekében előnyösebb kiegyezést ne óhajtsa, sőt sajnálja, hogy nem volt lehetséges ilyennek megkötése; de ismeri azon nem csekély mérvű nehézségeket és akadályokat, melyek látján tul felmerültek és melyek egy minden tekintetben előnyös kiegyezés létrejöttét megnehezítik, s tudja, hogy azon nehézségek és akadályok itt a parlamentben ékes beszédek által sokkal könnyebben küzdhetnek le, mint a Lajtán tul azon körökben, hol ezen nehézségek és akadályok magukat úgy szótján folytonos szívóssággal fenntartják (Ugy van.) Korántsem indul ki pusztán subjectív optimizmusból, midőn nem akarva pálcázni a törvényjavaslat felett, kötelességének tartja a komoly helyzetet gondosan megfigyelni és a törvényjavaslatokat el nem ejteni, mert meg van győződve, hogy a mostani kiegyezésnél előnyösebb az országra nézve, főleg a jelenlegi nehéz körülmények közt slersztül vinni nem lehet. Különbön határozta kijelenti, hogy minden oly kiegyezést, mely a mostaninál az ország érdekében előnyösebb lenend, jöjön az aárkitől is, feltétlenül el fog fogadni, feltéve, hogyha azok, kik ilyen egyezkedést annak idejében betervezési hivatásul lezárak, azokat egyszersmind keresztül is vinni szerencsések lesznek; (Helyeslés a közepén) anyonban addig, mrg ez meg nem történik, a törvényjavaslatokra szavaz, mert az ország érdekében minél előbb consolidált állapotokat kíván, mert az ily zállt és

A gyilkost különben nincs miért keresni, hanem, ha mindenként közre kívánják keríteni őt, akkor menjenek el levatho-nyári lakomba; ott fekszik holtestek. Én megöltem az isteni igazságtételt, s a hóhér kötelét. Egy óra lefolyta után, hogy e sorokat írom, meg lesz mérgezve az asztalomnál ivott borral, s a fejét pisztolyom golyója basítja szét, mivel leányomat megcsalta s a leváló hűtlensége által halálba üzte.

Ugyazon szobában meg fogják találni szerencsétlen Marinám hulláját is. Adják meg neki a végtisztességet, mert ő szerencsétlen áldozat. Engem pedig hasztalan keresnének, mikor e sorok önnök kezébe jutnak, már rég elhagytam Cephalonia szigetét.

Tapas.

Általvsnán a levelet, a királyi ügyész átnyújtotta azt a Gerasimo belezárt levelével együtt a törvényszéki elnöknek s szólt:

— Én a Rodinis szabadságra helyezését kérem.

A bírák tanácskozásra visszavonultak, s néhány percz múlva ismét a terembe léptek.

Rodinis teljesen ártatlannak nyilvánították, s kimondták szabadon bocsátását, természetesen azon hozzá tétellel, hogy ez még a főkörmányszéktől megerősítést vár.

Ezzel egyidejűleg a rendőrség házmozgást rendelt el Livatho-ban.

A belépő teremben megtalálták az asztalt még elszedtetlenül, az esteli maradványaival rajta. Egyik felől ott feküdt a földön véreben uszva, Gerasimo elundokított teste, másfelől a diványon Marina, mennyasszonyi öltözetben, kezei mellén keresztbe téve, fején fehér virágkoszorúval.

Az itélőszék azon nézetben volt, hogy a törvénynek meg kell tenni a maga útját, bevádolta a halott Gerasimot, s vőgrendetel hamisítás és rokongyilkosság bűnében vétkesnek találván, halálra ítélte. Ez ítélet nyomán hullája kivetetett a vesztő helyre, ott forró szurokba mártották, s a bitófára felakasztották. Ott himbálta azt a szél tovább egy hónapnál, borzalma Argostol lakói.

kétes helyzetben az országot tovább tartani nem lehet, ha csak az ország legvitásabb érdekeit kockáztatni nem akarjuk.

Ö egy perczig sem habozik kijelenteni, hogy valódi országos calamitásnak tartaná, ha az Ausztriával megkötendő egyezkedések bármily oknál fogva is meghiusulnának, mert ez által az állam feletle kétes és következményeiben feletle bizonytalan fluctuatióknak volna kitéve, melyeknek következményei kiszámíthatlanok lehetnének és melyek által oly chaos idézetenék elő, melyre nézve csak irigyloni tudja azokat, kik az ezen chaosból eredő következtetéseket a felelősséget magukra venni nem vonakodnak. (Helyeslés a közepén.) Szólt a felelősséget, mely ezen chaosból eredne, magára mint képviselő vállalni absolute nem meri, s azért megsavazza a kormány előterjesztéseit. (Helyeslés a közepén.)

Németh Albert: A miniszterelnök régi szép elveit semmivé tette. Hiába próbál ő sentimentális lenni, szólt 'sajnálja is Tiszát, nem is. A miniszterelnök nem olyan többé, mint a nevét viselő folyó, mely a hazában ered s ott folyik a Dunába. Szólt fél, hogy ez a Tisza ma-holnap a Návába fog folyni. Ellene szavaz a javaslatnak s pártolja Simonyi Ernő véleményét. (Élénk helyeslés.)

Tisza Kálmán miniszterelnök visszautasítja Németh Albert azon gyanúsítását, mintha a horvát és szász képviselők titkos pactumok alapján szavaznák meg a kormány javaslatát, ezt róluk feltenni nem szabad.

Wencsekheim Béla báró. Nem bir képviselői mandátummal s nem is volt szándoka felszólalni, de minthogy a kormányjavaslatok igen súlyos megtámadásoknak voltak kitéve, kötelességének tartja, mint a kormány solidaris tagja, a felszólalást. Ő nem ideges a támadásokra, tisztelni tudja az ellenfelelményt, de van a szabad szónak határa; mely a socialis illemen is már kívül áll, az oly kiméletlen támadásoknak az az eredménye, hogy a kormány s a parlament tekintélyét aláássák. Az ellenzék nem gondolja meg a szavak fontosságát, mikor a durva kifakadásokkal oly férfiakat illetnek, kik egész életüket s minden tudományukat a 'haza ügyeinek áldozták. Szólt s a kormány valóban fel vannak jogosítva hasonló hangon tartott replikára, de nem teszik, mert a parlament tekintélyére vannak tekintettel. Lelkiismeretük a kormánytagoknak nyugodt az iránt, hogy e kiméletlen vádaknak nem érdemleték meg. Hogy a szélső ellenzéknek a kiegyezés Ausztriával nem kell, ők a 'politikai kiegyezést 1867-ben már elleneztek s átkosnak mondták, — azt szólt nem csodálja, politikájukat nem is kárhoztatja, de megköveteli tőlük, hogy a kormány s pártjának politikájától a magyar szellemet s a hazafiasságot el ne vitassák. Szólt nagy csapásnak venné, ha a monarchia két állama egymással küzdelemben állana s egymást bénítaná, — azért óhajti, hogy a kiegyezés létre jöjjön. Végig kíséri a kiegyezési tárgyalások eddigi menetét, utal a keleti kérdésre, melynek kitörendő zavarái közepett nem tanácsos az országot bizonytalan helyzetben hagyni. Azért ajánlja a javaslatot elfogadására.

A tárgyalás itt félbeszakad.

Péchy Tamás miniszter válaszol Perczel László interpellációjára, kijelentvén, hogy a buda-bécsi vasutvonal létesítését ő is szükségesnek

nak, kik arra járva, ijedve fordították el fejüket, s vetették a keresztet.

Marina nagy tisztességgel temetettetett el, mert öngyilkosságának egyes részletei nem jutottak köz tudomásra.

Az egész város elkísérte vég nyughelyére a szép fiatal leányt, s megsiratta egy semmirekellő szerencsétlen áldozatát.

A kisérő tömeg közt ott lehetett látni Canini Lucy-t is. Egészen feketébe volt öltözve, s egy szat nem is vetette le soha többé, mert élte hátra levő részét zárdában töltötte el, mint apáca.

A Rodinis fogásának hátra levő része, mely egy is csak inkább formásag volt, hamar véget ért, s lehet szeliden folyt le. Saját kívánságra, tartakodása helyéül a Voratis háza lett kijelölve, hol inkább jegyesének betegsége, mint a kapott parancsszó tartották őt fogva.

A kimondott ítélet megsemmisítése, a felmerült tényekkel szemben, semmi akadályra nem talált, s közöltetett a fiatal emberrel; ugyanakkor már jegyese egészsége is teljes javulás útján volt.

A menyegzőt meg is tartották, haladéktalanul, s a fiatal házaspár, atyjukkal együtt elhagyta azután rögtön Cephaloniát, hol minden csak szomoru és borzalmas emlékeket költött bennök, Europa legnagyobb kereskedő városainak egyikében telepedtek le. Rodinis csakhamar egyike lett a város legtisztelendő nagy kereskedőinek.

Tizenegyedik fejezet.

Volt a görög felkelés első éve alatt, a hét szigetekben, egy mindenkítől jól ismert öreg csavargó, ki rongyokba burkoltan, átlavetövel hátán szaladgáltá be a helységek utcáit, szétszarkadozott ruhái madár tollakkal, bőr darabokkal s más ehhez hasonló dolgokkal voltak tele akatva, hogy mint mondá, mulattassa a gyermekeket. Különösen a katonák sok bohóságát követték el vele, bosszantották, s kigunyolták örült

tartja, az ország jelenlegi pénzügyi helyzete azonban nem engedi meg.

Az interpelláló s a ház a választ tudomásul veszi.

Elnök az ülést bezárja.

A főrendiház ülése febr. 12-én.

Elnök: Mielőtt a napirendre áttérnénk, legyen szabad a mélt. főrendek figyelmét egy eseményre irányoznom. (Halljuk!) mely a keresztény világ nagy részét mély gyászba ejtette. Az örök városban egy, az isteni gondviselés által bosszura nyújtott, de viszontagságtelejes élet fonala szakadt meg; egy fejedelmi aggyastján hunyta be szeimeit, kinek szellemi hatalma a világ minden részére, kétszáz milliót tulhaladó hibeire; s ezek közt a magyar-ország monarchia polgárainak nagyobb részére terjedt ki, és kit e hívek nem egyedül egyházuk látható fejének vallották és tisztelték, hanem kiváló erkölcsi tulajdonai személyiségének varázsa által meghódítva, hű ragaszkodások és és gyermeki szeretetükkel környezetek élőlében, mint ezt a legközelebb lefolyt évben: az üdvözlők és tisztelőknak a földgömb minden részéből Rómába özlött serege fényesen igazolta, kísérték élete utolsó pillanatáig, miről az általános részvét, mely az elhunyt ravatala ritka egyetemlegességgel nyilvánult, hangosan tanuskodik. (Élénk tetszés.)

Ehhez járul, hogy a főrendiház törvényszerinti tagjainak tekintélyes részét az elhunynhoz nem egyedül az általam imént jelzett általános érzetek, hanem az egyházi kötelek legbensőbb és leggyengédebb kapcsai fűzik, és így, úgy hiszem, hogy a mélt. főrendek érületéhez hiven járok el, ha annak kijelentésére hívom fel, hogy a közös fájdalomban részükl is hiven osztoznak, és e veszteség fölötti bánatuknak illő kifejezést adnak és azt jegyzőkönyvükben megörökíteni fogják, (Élénk helyeslés.)

Egyuttal van szerencsém jelenteni, hogy Magyarország herceggprimásaa az illető kerületi esperesség útján arra kér föl: tudassam a mélt. főrendekkel, hogy az elhunyt IX. Pius pápa lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozat f. hó 19-én kedden fog a várórségi templomban megtartatni, miről a mélt. főrendeket ezennel tiszteletteljesen értesítem.

Szűgyényi László, mint az állandó hármas bizottság elnöke benyújtja a bizottság jelentését a büntetőjavaslatról s az 1875-iki zárszámadásokról.

Mindkettő a hétéfői ülés napirendjére tűztetik ki.

Ezután a házagnak megadott a fölmentés a ház 1877. második felében eszközölt kiadásokra nézve.

A horvát quótáról és a díósgyőri vasgyár költségeiről szóló javaslatok észrevétel nélkül elfogadtattak.

Hitelesítettvén a mai ülés jegyzőkönyve, az ülés véget ért.

BELFÖLD.

(Tánczvizsgalom.)

Erzsébet város, 1878. febr. 12-én.

Mialatt a külesemények világrendítő irányu tűzhelyeinknél is érezeti hullámvöréseit, s aszom-

beszédeiről, s fizetésül egy-egy csontot vetettek oda neki tényéráiról. E szerencsétlen elmezavarodása, a dürohamig fokozódott náha, különösen, ha vót láttot.

Összefüggés nélküli szavak, mint áradatom-lottak akkor ajkairól.

„Szép, szép, aranyos grófcokám! — kiáltott fel, — nyomjad, nyomjad jól, hogy nyekkenjen az öreg. Ah! nézd csak a poverot, mint forgatja szeimeit, szakított ki szeimeit gyökerestől, nyeld el, nehogy reád szökjenek. Oh! bestia, mérget adtál ugy-ó az én kedves édes báránykámnak. Igyál Gerasimo az ördög egészségre. A zio-nak kell ugy is megfizetnie. Huh! mint égeti a tűz kezeimet s nyelvemet, Gerasimo, vőredben akarom kihűteni kezeimet, elnyelem agyvélődet, hogy megnyihsem vele égő nyelvemet!

Mikor ily pokoli képzelmények foglalták el lelkét, akkor külseje irtozatot keltett minden jobb érzésű emberben.

Az elnyomók vad katonái körülállták őt ilyenkor is, hahatáztak tréfái s bolond beszédei felett, s ingerelték, hogy kezdje el újból.

Tudták különben, hogy ha az öreg egyszer kitombolta magát, komoran és durczásan félre vonul, s napokon keresztül nem mutatja magát köztük.

E szerencsétlen vén koldus Tapis jegyző volt.

Arra nem volt bátorsága, hogy szembe nézzen gonoszossága mögördemlett jutalmával, a kötélt általi halállal, hanem még azon éjjel, midőn Gerasimo gróft meggyilkolta, elhagyta hazáját s Görögországba menekült. Ott nevét is megváltoztatta. Lelkiismeret furdalásoktól üdvözve, s kedélye egészen felzavara a véres látományok által, melyeket leánya halálának emléke ébresztett lelkében, rendre-rendre e nyomorult állapotba jutott, elretentő példájául az isteni végzet igazságos voltának, borzasztóan megfenyittetve, mint egykor Kain.

(Foly. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

folyó hó 27-kén d. e. 10 órakor tartja meg évi közgyűlését,

melyre a t. részvényes tagokat egész tisztelettel meghívja

az Igazgatóság.

Targyai lesznek ez ülésnek:

- I. A zárszámadások megvizsgálása.
- II. Az igazgatóság két tagjának kisorsolása.
- III. A jogtanácsos megválasztása.

Maros-Ludas, 1878. február 13.

indiai szivarkák

GRIMAULT és TÁRSA gyógyszerésztől Párisban.

Elegendő a Cannabis indicából készült szivarkák füstjét belélegezni, hogy a leginkább asztmát és ideges köhögést azonnal megszüntesse; rekedtség és álmatlanság ellen is gyakran meglepő hatású.

Füvetár **Bécsben**: Nagyban szállítára Raabe Brunonál, Bäckerstrasse 1; Räder Pálknál, Wienstrasse 15. — Főraktár: Magyarországra nézve **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. — **Kolozsvárt**: Wolff J. és Dr. Hintz Gy. gyógyszerésznél.

Egy fiatal, legfeljebb 40 éves, az oláh és magyar nyelveket bírő **erdősz** azonnal megfogadtatik. Bővebb tudósítást nyerhetni Kolozsvárt, bel-monostortutca 6. sz. a. 2-dik ajtó a kapuközt.

HUTFLESZ KÁROLY

(14) KOLOZSVÁRT, (2-12)

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemeket, s leszámítol escomptirt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt, s ezekből minden bel- és külföldi helyeken történendő bármily összegű **fizetéseket**.

AJÁNLJA DÚSAN ELLÁTOTT

FÜSZERTÁRÁT, BÖRKERESKEDÉSÉT,

ugy saját gőz- (henger)- malmi

LISZTEIT,

ugy szintén kitérő minőségű fagygyugyertya és szappan-gyártmányait.

4 goldene Medaillen. **Liebig** 4 Ehrendiplome.

Company Fleisch-Extract

aus FRAY-BENTOS (Süd-Amerika).

Nur ächt wenn die Etiquette eines jeden Topfes nebenstehenden Namenszug in blauer Farbe trägt.

Kapható **GSIKI IMRE** fűszerkereskedésében Kolozsvárt.

LEGUJABB IRODALMI TERMÉKEK.

Kaphatók **Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvárt.

A kereszténység első százada Magyarországon.

Irta Horváth Mihály. Ára 4 ft.

Dúsan aranyozott diszkötésben. Ára 5 ft 20 kr.

Nagy papok életrajza.

Írták Liszkay József, dr. Szeberényi Gusztáv, György Vilmos, Makay Domokos, dr. Bartók György. Ára 2 ft 40 kr.

Világtörténelem.

Dr. Müller Dávid kézikönyve nyomán. Irta Mangold Lajos, az aradi főgymn. tanára. Első kötet: Ókor. Ára 3 ft.

A vallás bölcsészeti kézikönyve.

Irta dr. Kovács Ödön.

Második kötet: A vallás lényege, vagy a vallás és a vallásos eszmék bölcsészeti felfogásainak története. Ára 2 ft 40 kr.

Olasz társalgási nyelvtan, iskolai és magánhasználatra.

A Gaspey — Sauer tanmód szerint a magyar nyelvhez alkalmazta Somogyi Ede. Ára 2 ft.

English Reading-Book.

Angol olvasókönyv.

Iskolai és magánhasználatra.

Adomák, történelmi és egyéb elbeszélések gyűjteménye, költemények, továbbá Anglia történetének rövid vázlata az összes angol királyok lezártatásával. Összeállította Ransbourgh Zsigmond. Ára 1 ft 60 kr.

A névtelen vár.

Regény 3 kötetben.

Irta **Jókai Mór.**

Ára 5 ft.

LADY CECIL (Lady's Mile.)

Angol regény. Irta Braddon M. E. Fordította Zichy Camilla Két kötet. Ára 3 ft.

A világ szállodája IV. kötet.

TERÉZ.

Regény. Irta Malot Hector. Fordította Sasvári Ármán. Ára 1 ft 60 kr.

BOZSIKA.

Történet a véres forradalomból.

Irta White — Melville G. J. Angolból fordította Mudrony Pál. Ára 1 ft 50 kr.

Álmok álmodója.

Irta Asboth János. Ára 1 ft 60 kr.

Katalogus azon találmányokról,

melyek a magyar korona országainak területén az 1876-dik évi december 31-diki ügyállás szerint szabadalmi ortalom alatt állanak. Közli a Ministerium ipar- és szabadalmi osztálya. Ára 1 ft.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

English-Hungarian Dictionary.

By Franz de Paula Bizonfy. Angol magyar szótár. Ára 4 ft.

SPINOZA.

Irta Renan Ernő szerző jóváhagyásával. Fordította Edelspacher Antal. Ára 60 kr.

Az új vámtarifa.

Irta Fenyvessy Adolf. Ára 80 kr.

DIE MARINE.

Eine gemeinfassliche Darstellung des gesammten Seewesens für die gebildeten aller Stände von Rudolf Brommy Contre-Admiral und Heinrich v. Littrow.

Dritte, neubearbeitete Auflage. Mit vielen Illustrationen. Ára 6 ft. Diszkötésben 7 ft 50 kr.

Dentek és Magyarok.

Magyar ős történelmi vázlat.

Irta Edelspacher Antal. Ára 30 kr.

Egyetemes philologiai közlöny.

Szerkesztik dr. Heinrich G. és P. Thewrewk E. egyetemi tanárok. Előfizetési ára egészévre 5 ft.

Adrian Balbi's allgemeine Erdbeschreibung oder Hausbuch des geographischen Wissens.

Eine systematische Encyclopädie der Erdkunde für die Bedürfnisse der gebildeten jedes Standes. Sechste Auflage von Dr. Karl Arendts. Ára a 2 kötetnek 13 ft. Diszkötésben 16 ft.

KOSSUTH LAJOS

nagy hazánk fia felette jóltalált életnagyságú arc képe.

(Nagy mellkép)

a legujabb eredeti felvétel után gyönyörű olajnyomatban.

Aranyozott széles kerettel együtt

Ára 25 ft.

Vidékre csomagolással 26 ft.

Ugyanott kapható

DEÁK FERENCZ

olajnyomatú élethű arc képe, (mellkép)

a legdiszesebben kiállított széles aranyozott (barock) keretben.

A nagy hazafi által a budapesti árvaház javára elárúsításra engedélyezett felvétel.

Ára 35 ft.

Vidékre csomagolással 36 ft.

Meyers Hand-Lexicon

Zweite Auflage

gibt in einem Band Auskunft über jeden Gegenstand der menschlichen Kenntnis und auf jede Frage nach einem Namen, Begriff, Fremdwort, Ereignis, Datum, einer Zahl oder Thatsache augenblicklichen Bescheid. Auf ca. 2000 kleinen Octavenseiten über 60,000 Artikel, mit vielen Karten, Tafeln und Beilagen. 24 Lieferungen à 40 Pfennige.

Bibliographisches Institut in Leipzig.

Az I. füzet kapható: **Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvárt. Ára 32 kr.

A folytatása pontos kézbesítéséről gondoskodva van.

Rundschrift

So schreibt man ohne Druckanwendung

schneller und leichter als gewöhnlich mit

F. SOENNECKEN'S KURRENT-SCHRIFT-FEDER

Wra. 186

Ára egy doboz pennával együtt 2 ft 60 kr.

Kapható **Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvárt.

3. AUFLAGE. Preis à Heft 30 Pfennig. 40 HEFTE.

Brochhaus'

Kleines Conversations-Lexikon

Encyclopädisches Handwörterbuch. Mit zahlreichen Karten und Abbildungen. 1878.

Stein János könyvkereskedésében.

Hirdetés.

Alóírt gyámnok által közhírét tétetik, hogy M.-Forró községben, a Kontz István hagyatékát képező, 104 hold mivélés alatt álló szántó és kaszáló, ugy 3 szobából álló lak, nyári konyha, 24 darab marhára lévő istálló, s minden gazdasági épülettel együtt

f. év márczius 3-dikán

a hely színén közárverezésen ki fog adatni, 3 egymásután következő évekre. Az árverezési feltételek — alóírtnál M.-Forróba megtekinthetők.

M.-Forró, február 13. 1878.

(64) (1-3)

ADORJÁN PÁL, gyámnok.

Melléklet: **TAUFER F.** magkereskedésének főárjegyzéke.